

Ένα αλλόκοτο δείπνο στο τραπέζι του Νικολάου

Ομαδική Έκθεση στην Αίγινα

Εγκαίνια: Σάββατο 28 Σεπτεμβρίου 2024 14.00

Διάρκεια: 28 Σεπτεμβρίου – 28 Οκτωβρίου 2024

Ο Αποστόλης Αρτινός επιμελείται την έκθεση «Ένα αλλόκοτο δείπνο - στο τραπέζι του Νικολάου» που πραγματοποιείται από την γκαλερί Ζουμπουλάκη και το Νικολαου Residence στην Αίγινα. Η έκθεση παρουσιάζεται στους χώρους του σπιτιού του Νίκου Νικολάου (1909 – 1986).

«Το πιάτο, είναι το πιο οικείο αντικείμενο, ένα αντικείμενο εκτεθειμένο στη χρησιμότητά του και στο αισθηματικό του περιβάλλον. Η τροφή βεβαίως, αλλά κι η συγκίνησή της, η συγκίνηση που μας προκαλεί το οικογενειακό τραπέζι, το σερβίτσιο του, αυτές, εν τέλει, οι μνήμες του. Όλος ο χρόνος του ανθρώπου εξαντλείται γύρω απ' την αισθηματική αγωγή αυτών των τραπεζιών, που μας αληθεύουν και μας εξαντλούν στην αναμνημόνευσή τους. Αυτό λοιπόν το αντικείμενο πολλές φορές έβγαινε απ' το κύκλο της χρησιμότητάς του και αναλάμβανε μια περίοπτη θέση στο οικιακό περιβάλλον. Η συνήθεια που ήθελε ένα πιάτο απ' το καλό σερβίτσιο να εξαιρείται απ' την οικοσκευή και να κρέμεται στον τοίχο. Πιάτα, κυρίως ευρωπαϊκής προέλευσης, με απεικονίσεις απ' τον φυτικό και ζωικό κόσμο, αλλά και μ' αναφορές απ' την ιστορία. Με τέτοια πιάτα στήθηκαν ολόκληροι πιατελότοιχοι, ακόμη και στη χώρα μας, όπως οι περίφημοι πιατελότοιχοι της Ρόδου, της Σκύρου ή της Καρπάθου. Το διακοσμητικό πιάτο, που γινόταν ένας καμβάς, καθώς ξεδίπλωνε στο κοίλο του, αφηγήσεις ζωής. Τα ζωγραφισμένα πιάτα του εργαστηρίου Κουρτζή στη Λέσβο, ή των Νικολάου στη Σκύρο, θα καθιερωθούν ως εμβληματικά έργα της λαϊκής μας τέχνης, και πολύτιμα πλέον συλλεκτικά αντικείμενα. Αλλά κι αυτή η παραγωγή των εργοστασίων Ίκαρος στη Ρόδο και Κεραμεικός στην Αθήνα, όπου τα ζωγραφισμένα τους πιάτα θα μπουν σε κάθε σπίτι και μάλιστα, μέσω των οδών του τουρισμού, θα ταξιδέψουν και σε όλον τον κόσμο. Η πρακτική των ζωγραφισμένων πιάτων δεν θα αργήσει να έρθει και στα εργαστήρια των καλλιτεχνών, με χαρακτηριστικές τις δουλειές του Νίκου Νικολάου, του Αλέκου Φασιανού και του Γιάννη Μόραλη.

Μια ντουζίνα ακόσμητα πιάτα λοιπόν που βρέθηκαν αποθηκευμένα στο εργαστήρι του Νικολάου στην Αίγινα, έγιναν κι η αφορμή γι' αυτή την έκθεση. Είκοσι κεραμικά πιάτα που διατέθηκαν σε ισάριθμους σύγχρονους εικαστικούς καλλιτέχνες για να αφήσουν πάνω στη κεραμική τους επιφάνεια τη δική τους αισθαντική γραφή. Σχέδια, χρώματα, ανάγλυφα, που ιστορούν ιδιωματικές προσεγγίσεις μιας οικείας όσο κι ανοίκειας επιφάνειας. Γιατί η καλλιτεχνική γραφή είναι αυτή που διανοίγει τα αντικείμενα που μας περιβάλλουν στον ορίζοντα μιας άλλης σκηνής. Δεν είναι πια η πραγματικότητα της χρησιμότητάς τους, αλλά η έξαρσή τους στον τόπο και στο χρόνο μιας άλλης απόλαυσης. Ακόμη κι όταν αυτή η γραφή εκδηλώνεται ως μια απλή διακόσμηση πάνω στ' αντικείμενο, και τότε ακόμη, το βλέμμα ανακτά τον απολεσμένο του ορίζοντα, τη διεσταλμένη, αλλά και διεστραμμένη, ορατότητα

του. Τα πράγματα τότε δεν είναι αντικείμενα μιας χρειώδους ανάγκης, αλλά παραμυθιακά τρόπαια και φαντασιακές διαφυγές.

Τα πιάτα της έκθεσης τοποθετούνται στο τραπέζι που ο Νικολάου παρέθετε τα θρυλικά γεύματα στους φίλους του. Ο Μόραλης, ο Καπράλος, η Πωπ, φίλοι και γείτονες του Νικολάου, ήταν κι απ' τους πιο συχνούς συνδαιτυμόνες αυτών των μακρόσυρτων γευμάτων. Τώρα σ' αυτό το τραπέζι του άλλα πιάτα, στη συνθήκη μιας άλλης συνάντησης. Έχει κι αυτή η σημείωση τη σημασία της νομίζω, αλλά μπορεί και όχι!».

Συνδαιτυμόνες καλλιτέχνες:

Μυρσίνη Αλεξανδρίδη, Βανέσσα Αναστασοπούλου, Ιλεάνα Αρναούτου, Κατερίνα Γιάννακα, Βασίλης Ζωγράφος, Ανδρέας Θεοδώρου, Κωνσταντίνος Λαδιανός, Θάνος Μακρής, Ναταλία Μαντά, Μελίνα Μόσλαντ, Δημήτρης Νεβεσκιώτης, Αλίκη Παλάσκα, Γιώργος Παπαφίγκος, Σοφία Ροζάκη, Χριστίνα Σγουρομύτη, Ζωή Σκλέπα, Γιώργος Τσεριώνης, Γιώργος Χαδούλης, Ιωάννα Χατζηπανηγύρη, Διονύσης Χριστοφιλογιάννης.

Ο ζωγράφος Νίκος Νικολάου εγκαταστάθηκε το 1964 στην Αίγινα με τη σύζυγό του Αγγέλα Νικολάου και το σπίτι τους έγινε τακτικός τόπος συνάντησης φιλότεχνων και διανοούμενων. Το 2019 ξεκίνησε η ανακαίνιση του σπιτιού και του περιβάλλοντος χώρου και δημιουργήθηκαν πέντε ξενώνες.

Η ανακαίνιση πραγματοποιήθηκε με σεβασμό στην ιστορία του ζωγράφου και της συζύγου του Αγγέλας, διατηρώντας το πάντα ζεστό κλίμα φιλοξενίας για το οποίο φημίζονταν.

Ξεκινώντας από το μπροστινό δωμάτιο του σπιτιού –πρώτο ατελιέ του ζωγράφου, που αργότερα χρησιμοποιούσε ως καθιστικό- και με οδηγό το φωτογραφικό αρχείο και τα προσωπικά βιώματα της οικογένειας, έγινε προσπάθεια να τοποθετηθούν στην αρχική τους θέση τα έργα και τα αντικείμενα που υπήρχαν στον χώρο, ανασυστήνοντας την ατμόσφαιρα στην οποία έζησε ο Νικολάου.

Η συλλογή των έργων ανήκει στην οικογένεια της Αγγέλας Νικολάου, στον Θοδωρή, την Χριστίνα, την Δάφνη και τον Φίλιππο Ζουμπουλάκη.

Την ανακαίνιση επιμελήθηκε το Αρχιτεκτονικό γραφείο του Θοδωρή Ζουμπουλάκη. (<https://www.zoumboulakisarchitects.gr>)

Ο περιβάλλον χώρος συμβάλλει καταλυτικά στην αίσθηση ηρεμίας που εισπράττει ο επισκέπτης -ήδη από τα πρώτα βήματα. Φιστικιές, συκιές, ελιές και δενδρολίβανα περιβάλλουν με αρώματα και χρώμα την κύρια κατοικία και τα επιμέρους κτίσματα.

Για πληροφορίες επίσκεψης μπορείτε να δείτε το παρακάτω link.

<https://nikolaouresidence.gr/our-story/?lang=el>

Διάρκεια έκθεσης: 28 Σεπτεμβρίου – 28 Οκτωβρίου 2024

Nikolaou Residence: Νίκου Καζαντζάκη 39, Αίγινα 18010

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΓΚΑΙΝΙΩΝ:

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

 Zoumboulakis Galleries

www.zoumboulakisgallery.gr